D.El.Ed

Question Paper

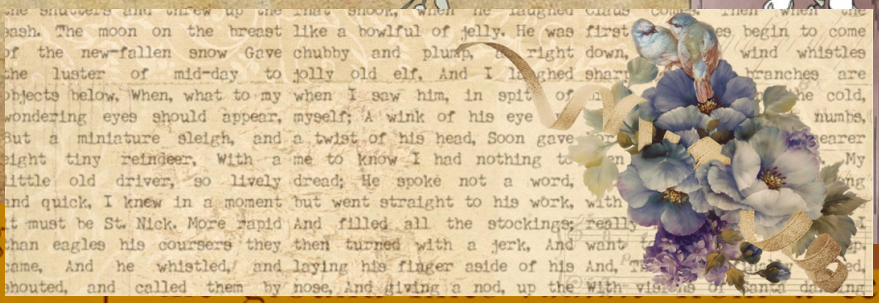

Code No.: 462-EK

ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560003

KARNATAKA SCHOOL EXAMINATION AND ASSESSMENT BOARD

Malleshwaram, Bengaluru-560003

ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದ ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ. ಪೂರಕ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಡಿಸೆಂಬರ್, 2022

Second Year D.El.Ed. Supplementary Examination, December, 2022

Subject / ವಿಷಯ	:	**Optional Subject - SOCIAL SCIENCE** ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ – ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
Date of Exam. / ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿನಾಂಕ	:	15.12.2022
Maximum Marks / ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು	:	60
Duration of Exam / ಪರೀಕ್ಷೆ ಅವಧಿ	:	3 hours / 3 ಗಂಟೆಗಳು
Time / ಸಮಯ	:	2.00 PM to 5.00 PM.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು / *General Instructions to the Candidates :*

1. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ತನ್ನ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿರುವಂತೆಯೇ ಉತ್ತರ–ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
   Candidates should write their Register Number on the Answer Booklet as printed in their admission ticket.
2. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಹಾಳೆಗಳ ಮುಖಪುಟದ ಮೇಲಿನ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಉತ್ತರ–ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು.
   Candidates should write their Main Answer Booklet Number on the additional answer sheets in the space provided.
3. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯು ಆಂಗ್ಲ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ / ಸಂದೇಹವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಂತಿಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
   This Question Paper is printed in English and Kannada mediums. In case of any discrepancies/ doubts in the translated language, question in English medium is considered as valid and final.
4. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹಿಮ್ಮುಖ ಜಾಕೆಟ್ ಮೂಲಕ ಮೊಹರು (ಸೀಲ್) ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಲಬದಿ ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪುಟಗಳು ಇವೆಯೇ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.
   This Question Paper has been sealed by reverse jacket. You have to cut on the right side to open the Question Paper at the time of commencement of the examination. Check whether all the pages of the Question Paper are intact.
5. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇನ್ನಿತರೇ ಯಾವುದೇ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ, ಗುರುತು ಹಾಗೂ ಚಿಹ್ನೆ ಇನ್ನಿತರೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ, ಈ ಬಗೆಯ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ–ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಉತ್ತರ–ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
   Candidates should not write Register Number, mark, sign or any other information in the Answer Booklet except in the specified place. In case, it is found any information in the sheets of the answer scripts such answer scripts will not be considered for evaluation.
6. ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪರೀಕ್ಷಾ ಅವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಪರೀಕ್ಷಾ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಉತ್ತರ–ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
   Candidate found to be indulging in malpractice during examination and violating examination instructions, action will be taken against such candidate as per the examination rules and his/ her Answer Booklet will not be considered for evaluation.
7. ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಕಪ್ಪು / ನೀಲಿ ಶಾಯಿಯ ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
   Use black / blue ball point pen only to write the answers.

institutes.aglasem.com
aglasem.com

(ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ)

ಭಾಗ – I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಕಡ್ಡಾಯ. $1 \times 10 = 10$

1. ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವನ–ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರ–ಸಾಧಕರು ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು

(A) ಸ್ಥಳೀಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸ (B) ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸ

(C) ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸ (D) ಜಾಗತಿಕ ಇತಿಹಾಸ

2. ಯಾವ ವಿಚಾರ ಸರಣಿ ಅನುಭವಗಳು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಂದು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆದಿದೆ

(A) ತಾರ್ಕಿಕ (B) ಧಾರ್ಮಿಕ

(C) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ (D) ರಾಜಕೀಯ

3. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಜನ ಯಾವ ಖಂಡದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ

(A) ಯುರೋಪ್ ಖಂಡ (B) ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡ

(C) ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡ (D) ಅಮೇರಿಕ ಖಂಡ

4. ಗತಕಾಲದ ವಿವಿಧ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳಗಳು ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು

(A) ಭೌಗೋಳಿಕ ಭೂಪಟ (B) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಭೂಪಟ

(C) ಸಮತಲ ಭೂಪಟ (D) ಎಲ್ಲಾವು

5. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾಧ್ಯಮವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿದೆ

(A) ದೂರದರ್ಶನ (B) ಚಲನಚಿತ್ರ

(C) ಓಎಚ್‌ಪಿ (D) ಆಕಾಶವಾಣಿ

institutes.aglasem.com

aglasem.com

6. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ

(A) ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನ
(B) ನೇರ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
(C) ಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ
(D) ಪ್ರವಾಸ ವಿಧಾನ

7. ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಸೂಕ್ತ ನಮೂನೆಗಳೆಂದರೆ

(A) ತಾಮ್ರ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಅಭ್ರಕ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು
(B) ಸತು, ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಉತ್ಪನ್ನ, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಆದಿಮಾನವ
(C) ಮಣ್ಣಿನ ವಿಧಗಳು, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳು, ಶಾಸನಗಳು, ತಾಮ್ರ
(D) ಅಭ್ರಕ, ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್, ಸ್ಮಾರಕಗಳು

8. ಸಮುದಾಯದ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ವಿಧಾನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ

(A) ಪಾತ್ರಾಭಿನಯ (Role play)
(B) ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಬೋಧನೆ
(C) ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಮಾದರಿ ವಿಧಾನ
(D) ಚರ್ಚಾ ವಿಧಾನ

9. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು 'ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆಯ' ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ

(A) ಸಮಂಜಸತೆ
(B) ವಸ್ತುನಿಷ್ಠತೆ
(C) ವೀಕ್ಷಣೆ
(D) ವಿಶ್ವಸನೀಯತೆ

10. ಯಾವ ವಯಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ತಂಬಾಕು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ

(A) 14 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಒಳಗಿನ
(B) 12 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಒಳಗಿನ
(C) 10 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಒಳಗಿನ
(D) 18 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಒಳಗಿನ

institutes.aglasem.com
aglasem.com

ಭಾಗ – II

ಈ ಕೆಳಗಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ. **2 × 5 = 10**

11. ಪೌರ ನೀತಿಯು ಹೇಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

12. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಮನೆತನಗಳನ್ನು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ .

13. ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡವು ವೈಪರೀತ್ಯಗಳ ಖಂಡ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಏಕೆ? ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

14. ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಂತವು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಚರ್ಚಿಸಿ.

15. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭೂಪಟವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕರಾವಳಿ ತೀರ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

16. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ವಾಚಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

17. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ? ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

18. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗುವ ಎರಡು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

ಭಾಗ – III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಅಥವಾ (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. **5 × 8 = 40**

19. (a) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಉಪಶಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವದಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಉತ್ತಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

institutes.aglasem.com
aglasem.com

20. (a) ಇತಿಹಾಸದ ವಿವರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ವಿವಿಧ ಮೂಲಾಧಾರಗಳು, ಆಕರಗಳು ಯಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಸಂವಿಧಾನ ಎಂದರೇನು? ಭಾರತೀಯರ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

21. (a) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಭೂ ಮಾದರಿಯ ಕೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ವಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

22. (a) ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ವಿರೋಧಗಳುಳ್ಳ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಾಗ ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ ಹೇಗೆ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ದೃಶ್ಯ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹೇಗೆ? ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ಚರ್ಚಿಸಿ.

23. (a) ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂದರೇನು? ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು? ನಿರೂಪಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿ ದೂರದರ್ಶನದ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿರಿ.

24. (a) ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಮೀಡಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಅಂತರ್ಜಾಲ ಎಂದರೇನು? ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚರ್ಚಿಸಿ.

institutes.aglasem.com
aglasem.com

25. (a) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಂದರೇನು? ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಅಥವಾ

(b) ಮೌಖಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉಪಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

26. (a) ನೀಲಿ ನಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು? ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ನಾಲ್ಕು ವಿವಿಧ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ರಚಿಸಿ.

ಅಥವಾ

(b) ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ನೀವು ನೀಡುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

(English Medium)

Part - I

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the Answer Book. Every question carry one mark. All the questions are compulsory. $1 \times 10 = 10$

1. **Social Science that studies local life of people including local issues-remedies and contribution of great achievers is-**

   (A) Local religious history (B) Local history

   (C) Local political history (D) World history

2. **The thinking that got strengthened with the series of experiences leading to the evolving of social science is-**

   (A) Logical thinking (B) Religious thinking

   (C) Scientific thinking (D) Political thinking

3. **The continent that has the 60% of the world population is-**

   (A) Europe (B) Africa

   (C) Asia (D) America

4. **The map related to different kingdoms and empires of the past, important historical places and other aspects is-**

   (A) Geographical map (B) Historical map

   (C) Flat map (D) All of these

5. **The most influential media in the society is-**

   (A) Television (B) Films - Movies

   (C) OHP (D) Radio

institutes.aglasem.com

aglasem.com

6. Referring to important questions related to social science and finding answers to them-this is a method called;

(A) Problem solving method

(B) Direct teaching method

(C) Inquiry teaching method

(D) Field study

7. Appropriate specimens available for Geography lessons are-

(A) Copper, manganese, mica, coal

(B) Zinc, petroleum products, manganese, ancient man

(C) Types of soil, crops, inscriptions, copper

(D) Mica, coal, manganese, monuments

8. The method that has the objective of providing different experiences of working with the community is-

(A) Role play (B) Community based teaching

(C) Analysis method (D) Discussion method

9. One of the following is not a feature of the achievement test-

(A) Appropriate (B) Objectivity

(C) Observation (D) Reliability

10. The tobacco products should not be sold to the children-

(A) Below 14 years of age

(B) Below 12 years of age

(C) Below 10 years of age

(D) Below 18 years of age

institutes.aglasem.com

aglasem.com

Part - II

Answer any five of the following questions, each answer not exceeding half a page. $2 \times 5 = 10$

11. Explain how Civics is Political Science.

12. Write the dynasty of Karnataka according to their time of ruling.

13. 'Asia is the continent of extremity.' Discuss.

14. The phase of introduction and direction in Role play is one of the best approaches to teaching Social Science. Discuss.

15. Draw the map of South India and locate the coastal regions.

16. Explain the scope of supplementary reading in Social Science.

17. How is the achievement test useful for Social Science students? Substantiate.

18. Explain any two uses of assignments to students of Social Science.

Part - III

There is an alternate question for each of the following. Answer either (a) or (b) of them. Each answer not exceeding one page. $5 \times 8 = 40$

19. (a) What is the scope of Social Science? Mention the important factors of the scope of Social Science.

OR

(b) Name the branches of Social Science. List out the educational uses of Social Science in School education.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

20. (a) **What are the sources and references that help in writing the details of History? Explain.**

OR

(b) **What is 'Constitution'? Explain any four fundamental duties of Indians.**

21. (a) **Interpret the importance of arts forms in Social Science teaching.**

OR

(b) **Draw the picture of Earth. Locate the zones with the help of latitude. Write their uses.**

22. (a) **'When discussing arguable and opposing ideas and issues, if opportunities given to discuss open-mindedly, it will be possible to bring out the best.' Discuss.**

OR

(b) **By using visual-aids the learning becomes better in the classrooms of Social Science. Discuss with examples.**

23. (a) **What is community resource? Explain how to utilise community resources in social science learning.**

OR

(b) **Explain the use of television as a resource for Social Science learning.**

24. (a) **'The use of multimedia is more suitable to teach Social Science.' Substantiate the statement.**

OR

(b) **What is 'Internet'? Discuss the uses of internet in Social Science learning with examples.**

institutes.aglasem.com

aglasem.com

25. (a) **What are 'Questions'? List out the features of a good question.**

OR

(b) **Write about the uses of Oral Test and its administration.**

26. (a) **What is 'Blue-print'? Construct at-least one item for each of the objective-type questions in Social Science.**

OR

(b) **Formulate the guidelines as a Social Science teacher for assessing children with special needs.**

institutes.aglasem.com

aglasem.com

DO NOT WRITE ANYTHING HERE

institutes.aglasem.com

aglasem.com

Answer Key

institutes.aglasem.com

aglasem.com

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **462-EK**

Code No. : 462-EK

ಡಿ.ಎಲ್.ಇಡಿ. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ – ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Optional Subject – SOCIAL SCIENCE

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ)

(Kannada & English Medium)

ದಿನಾಂಕ : 14. 07. 2022] [ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

Date : 14. 07. 2022] [Max. Marks : 60

(ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ)

ಭಾಗ – I

ಬಹು-ಆಯ್ಕೆಯ ಉತ್ತರಗಳು : (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರಿ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಅಂಕದಂತೆ) **1 × 10 = 10**

1. (C) ಜಾನಪದ, ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಲಿಖಿತರೂಪದ ಆಧಾರಗಳು

2. (D) ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು ರೇಖಾಂಶಗಳು

3. (D) ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಚೌಕಟ್ಟು ಒದಗಿಸಲು

4. (C) ಇತಿಹಾಸದ ನಿರಂತರತೆ ಗ್ರಹಿಸಲು

5. (B) ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಮನೋಚಲನಾತ್ಮಕ

6. (C) ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚೆ, ಯೋಜಿತ ಚರ್ಚೆ, ಔಪಚಾರಿಕ ಚರ್ಚೆ

7. (B) ಮಕರಂದ

8. (B) ಕಾರ್ಯಪುಸ್ತಕ

9. (A) ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಕಾಲರೇಖೆ

10. (B) ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

institutes.aglasem.com

aglasem.com

ಭಾಗ – II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : **2 × 5 = 10**

11. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗಾಗಿ ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಪರಂಪರೆಗೆ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿರುವ ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ದೇವಾಲಯಗಳು, ಶಿಲೆಗಳು, ಮಂಟಪ, ಕೋಟೆಗಳು, ಕಾಲುವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದು ಅರ್ಥ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ತಿಳಿಯುವುದೆ ಪರಂಪರೆ ನಡಿಗೆಯ ಮಹತ್ವ.

(ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಸೂಕ್ತ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಗೆ) 2

12. ***ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮದ ಹಂತಗಳು :***

- ***ಸಮಗ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆ :*** ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಸ್ತುವಿಷಯವನ್ನು ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು.
- ***ಸಂಗ್ರಹಿತ ಪ್ರಮಾಣ ವಿಮರ್ಶೆ :*** ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಆಂತರಿಕ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬೇಕು.
- ***ಸಮನ್ವಯ :*** ಸಂಗ್ರಹಿತ ಸಂಗತಿಗಳು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ***ಪ್ರಸ್ತುತೀಕರಣ :*** ಸಿದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿ ಸತ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಬೇಕು.

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) ½ × 4

13. ***ಭಾರತ ಸರ್ವಧರ್ಮ ದೇಶ:***

- ಭಾರತ ಒಂದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ದೇಶದ ವಿವಿದೆಡೆ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಿಯರಿದ್ದಾರೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಿಯರಿಗೂ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಾನೂನು ಶಾಸನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಧರ್ಮ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

(ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಬರೆಯಬೇಕು) 2

14. ***ಬ್ಲೂಮ್‌ರವರ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಉಪವರ್ಗಗಳು :***

- ಅರ್ಥ ವಿವರಿಸುವುದು
- ಉದಾಹರಿಸುವುದು
- ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದು

institutes.aglasem.com

aglasem.com

- ❖ ಸಾರಾಂಶಗೊಳಿಸುವುದು
- ❖ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು
- ❖ ಹೋಲಿಸುವುದು
- ❖ ವಿವರಿಸುವುದು

(ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು) ½ × 4

15. ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳು :***

- ❖ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬೋಧನೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.
- ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೌಶಲ ಅನುಭವವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.
- ❖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾರ್ಥಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವ-ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.

(ಸೂಕ್ತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು) ½ × 4

16. ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳು:***

- ❖ ದೂರದರ್ಶನವು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಚರ್ಚೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ❖ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು U.G.C., ಇಗ್ನೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿರಾಮದ ವೇಳೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

(ಸೂಕ್ತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು) ½ × 4

17. ***ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದಾಗುವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು:***

- ❖ ಅವರ ನಿಜವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಿಳಿಯಲು.
- ❖ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ವಯೋಮಾನದ ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲು.
- ❖ ತಮಗೆ ಯಾವ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಲು.
- ❖ ಯಾವ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಅವಶ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಲು.

(ಈ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಣೆ) ½ × 4

institutes.aglasem.com
aglasem.com

18. ***ನಿರಂತರ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ತರಗತಿಗಳ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ವಿಮರ್ಶೆ :***

- ❖ ಶಿಕ್ಷಕ–ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅನುಪಾತವು 1 : 35 ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಗೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸದಲ್ಲ.
- ❖ ದೊಡ್ಡ ತರಗತಿಯಿಂದ ಬೋಧನೆಯ ಸಮಯ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸೂಕ್ತವಾದ ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು) ½ × 4

ಭಾಗ – III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಅಥವಾ (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : 5 × 8 = 40

19. a) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಂಶಗಳು :***

- ❖ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ
- ❖ ಸಾಹಿತ್ಯ
- ❖ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ
- ❖ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು
- ❖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತಿಹಾಸ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆ
- ❖ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆ
- ❖ ಆರ್ಥಿಕ ಇತಿಹಾಸ
- ❖ ಜಾಗತಿಕ ಇತಿಹಾಸ
- ❖ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸ
- ❖ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) ½ × 5

ಅಥವಾ

b) ***ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವಗಳು :***

- ❖ ಆದರ್ಶ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ❖ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

- ❖ ವರ್ತಮಾನದ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಜ್ಞಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ❖ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಾಗರೀಕರನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) ½ × 5

20. a) ***ಭೂಗೋಳವು ಜನರು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಗಳ ಹಾಗೂ ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಅಂತರ್‌ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ ಹೇಗೆಂದರೆ :***

- ❖ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜನರ ನಡುವೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ.
- ❖ ಮಾನವನಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯು ಅತಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.
- ❖ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಖಂಡಗಳು ದೇಶಗಳು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಭೌತಿಕ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.
- ❖ ಮಾನವರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ❖ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಮಾನವನಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ❖ ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಭೌತಿಕ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳ ನಡುವೆ ಮಾನವನಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ❖ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಲಕ್ಷಣಗಳಾದ ಪರ್ವತ ನದಿಗಳು ಕಣಿವೆ ಸಮುದ್ರಗಳು ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಮಾನವನಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ ಅರಿಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

(ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ತವಾದ 5 ಅಂಶಗಳು) 1 × 5 = 5

ಅಥವಾ

institutes.aglasem.com

aglasem.com

b) ***ಇತಿಹಾಸದ ವಿವರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಮೂಲಧಾರಗಳು :***

- ❖ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳು
- ❖ ಗ್ರಂಥಗಳ ಭಾಗಗಳು

ವಿವರಣೆ : ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೃತ್ತಾಂತಗಳು ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಗಳು, ಘಟನೆಗಳು ಕುರಿತು ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೆಯೇ ವರ್ತಮಾನಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅರ್ಥ ವಿವರಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಮೂಲಧಾರಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಸಹಿತ ವಿವರಣೆಗೆ) $2 + 3 = 5$

21. a) *ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣ :* ಒಂದು ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ಭೇದ-ಭಾವ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಿ ಅವರ ವಿಭಿನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದೆ.

- ❖ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿಭಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ❖ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವರೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಗೌರವಿಸುವುದು.
- ❖ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಏಕರೂಪದ ಪಾಠಯೋಜನೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನಗಾಣುವುದು.
- ❖ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ತರಗತಿಗೆ ಪಾಠಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವ ಕೌಶಲ ಗಳಿಸುವುದು.
- ❖ ವಿಭಿನ್ನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವ ತರಗತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಕೌಶಲ ಗಳಿಸುವುದು.

(ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ, ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕರ ವಿವರಣೆಗೆ 4 ಅಂಕಗಳು)

$1 + 4 = 5$

ಅಥವಾ

b) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕ್ರಮಗಳು :***

- ❖ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಓದಲಾಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಭಾಗದ ಧ್ವನಿಸುರುಳಿ ತಯಾರಿಕೆ.
- ❖ ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು.
- ❖ ಕಲಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಅನುಕ್ರಮದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದು.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

- ❖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಪುನರಾವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಳ್ಳ ಮಗುವಿಗೆ ಓದಲು / ಬರೆಯಲು ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಪಾಠಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನಿಯೋಜನೆ.
- ❖ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಬಣ್ಣದ ಸಂಕೇತ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ಸಹಪಾಠಿ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸುವುದು.
- ❖ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೃಶ್ಯ ಅನುಭವ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ❖ ಗದ್ದಲವಿಲ್ಲದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು.
- ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು.

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) ½ × 5

22. a) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಧನಾ ವಿಧಾನದ ಹಂತಗಳು :***

- ❖ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ❖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ❖ ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದು.
- ❖ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು. ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ವಿವರಿಸುವುದು.
- ❖ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದು ಊಹಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವುದು.

(ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದು) 1 × 5 = 5

ಅಥವಾ

b) ***ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನವು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ :***

- ❖ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ❖ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ❖ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು.
- ❖ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು.
- ❖ ಪರಿಹಾರದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ❖ ಉಂಟಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು.

(ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿವರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವುದು) 1 × 5 = 5

institutes.aglasem.com
aglasem.com

23. a) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೊಠಡಿಯು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಉಪಕರಣಗಳು :***

- ❖ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳು.
- ❖ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ❖ ಕಪ್ಪುಹಲಗೆ
- ❖ ಸಿಡಿ (ಅಡಕ ಮುದ್ರಿಕೆ)
- ❖ ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟರ್
- ❖ ಓ.ಹೆಚ್.ಪಿ.
- ❖ ಚಾರ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳು
- ❖ ಪ್ಯಾನಲ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು
- ❖ ಮೂವಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು
- ❖ ಎಪಿಡಿಯಾ ಸ್ಕೋಪ್
- ❖ ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವರ್ಕ್ ನಿರ್ವಹಿಸಲು
- ❖ ಡಿಶ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ – ಡಿಸ್ಕವರಿ ಇತಿಹಾಸ
- ❖ ನಾಣ್ಯಗಳು – ತಾಮ್ರ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಕಂಚು ಇತರೆ ಮಿಶ್ರ ಲೋಹಗಳ ನಾಣ್ಯಗಳು
- ❖ ನಕ್ಷೆಗಳು

ಉಪಕರಣಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ 3 ಅಂಕಗಳು,

ಯಾವುದಾದರೂ 2 ಅಂಶಗಳ ಉಪಯೋಗ ಬರೆದರೆ 2 ಅಂಕಗಳು $3 + 2 = 5$

ಅಥವಾ

b) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ :***

ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಹೊಸ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗತಕಾಲವನ್ನು ವರ್ತಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಘಟನೆಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಜರುಗುವ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. 3

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಬಳಕೆ :

ಪಾಠಯೋಜನೆಯ ಸಿದ್ಧತೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ 5E ನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿದಿನದ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚನ

institutes.aglasem.com

aglasem.com

ಮಾಡಿಸಲು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ, ಪೌರನೀತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. 2

24. a) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ತರಗತಿ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು:***

- ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲೆಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ವಿವಿಧ ಕಲೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪರಿಚಯ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗ್ತುದೆ.
- ಒಂದು ವಿಷಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಿತ್ರ, ರೂಪಕ, ಮೂಕಾಭಿನಯ ಹಾಡು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿರುಚಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿರಬೇಕು.
- ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ವರ್ಣಚಿತ್ರ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕಾಭಿನಯ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ರಚನೆ ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಹಾಡುಗಳ ರಚನೆ ಸಂವಾದಗಳು ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಕಲೆಯನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

(ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ತವಾದ 5 ಅಂಶಗಳು) $1 \times 5 = 5$

ಅಥವಾ

b) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನೆಗೆ ಸಮುದಾಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು:***

- ಭೌಗೋಳಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು
- ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು
- ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳು
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

institutes.aglasem.com
aglasem.com

- ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಬಗೆಗಳು
- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು

(ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಅಂಶಗಳಿಗೆ 1¼ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) 1¼ × 4

25. a) ***ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು :***

ಒಂದು ಘಟಕದ ಬೋಧನೆ ಕಲಿಕೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುವ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ.

- ಬೋಧನೆ – ಕಲಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು.
- ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕಾ ಗುಣ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು.
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು.
- ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಗಳಿಗಾಗಿ ತನ್ನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯುಂಟು ಮಾಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವ–ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸುವುದು.
- ಬೋಧನಾ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುವುದು

(ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ 1 ಅಂಕ, ಯಾವುದೇ ನಾಲ್ಕರ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ 4 ಅಂಕಗಳು)

1 + 4 = 5

ಅಥವಾ

b) ***ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳು :***

- ದೇಶಭಕ್ತಿ
- ಜಾತ್ಯಾತೀತತೆ
- ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ
- ಪೌರತ್ವ ಪ್ರಜ್ಞೆ
- ಜಾಗತಿಕ ಪೌರತ್ವ
- ವಿರಾಮ ವೇಳೆಯ ಸದುಪಯೋಗ
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ

institutes.aglasem.com

aglasem.com

- ❖ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ
- ❖ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಮೌಲ್ಯ
- ❖ ಅಹಿಂಸೆ
- ❖ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತೆ ಸಾಧನೆ
- ❖ ದುರಾಚಾರಗಳ ವಿರೋಧ

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) ½ × 5

26. a) ***ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :***

- ❖ ಪರ್ಯಾಯ ಉತ್ತರದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಹೊಂದಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಬಹು-ಅಂಶ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಜೋಡಣೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ತಾಳೆಪಟ್ಟಿ
- ❖ ಮಾತೃಕೆಗಳು
- ❖ ಅರ್ಥ ವಿವರಣಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
- ❖ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಉದಾ. :

I. ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ :

1. ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು ..... .

II. ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

2. ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಖಂಡ ..... .

(A) ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡ (B) ಅಂಟಾರ್ಟಿಕ ಖಂಡ

(C) ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡ (D) ಯುರೋಪ್ ಖಂಡ

institutes.aglasem.com
aglasem.com

III. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಸಂಬಂಧೀ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

3. 1947 : ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ :: 1950 : ..... .

ವಿವಿಧ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ 2 ಅಂಕಗಳು,

3 ಉದಾಹರಣೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಚಿಸಿದರೆ 3 ಅಂಕಗಳು $2 + 3 = 5$

ಅಥವಾ

b) ***ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಕೆಗಳು :***

- ಮಗುವಿನ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂವಹನ ಹಲಗೆ, ಲೇಖನಿ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ.
- ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ ಪಠ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಸರಳಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಗಣಕಯಂತ್ರ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳು ಧ್ವನಿ ಸಂಯೋಜಕಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುವುದು.
- ಭಾಷಾಗಳಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ರಚಿಸುವುದು.
- ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಬ್ರೈಲ್ ಬಳಕೆ ಮುದ್ರಣದ ಗಾತ್ರ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಯಮಿತ ಔಷಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಸಮಯದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಅಗತ್ಯ.
- ಉತ್ತರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

(ಪ್ರತಿ ಅಂಶಕ್ಕೆ ½ ಅಂಕಗಳಂತೆ ಅಂಕ ನೀಡುವುದು) $½ \times 5$

institutes.aglasem.com

aglasem.com

(English Version)

PART – I

Multiple choice questions. All the questions are compulsory : 1 × 10 = 10

1. (C) Folklore, Oral tradition, Literary sources
2. (D) Latitudes and Longitudes
3. (D) Provide a frame to the administrative and management of the nation
4. (C) To know the continuity of history
5. (B) Cognitive, Emotional, Psychomotor
6. (C) Open discussion, Planned discussion, Formal discussion
7. (B) Makaranda
8. (B) Workbook
9. (A) Progressive Timeline
10. (B) Continuous evaluation

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half* a page. 2 × 5 = 10

11. Student teachers walk around locating any ancient objects, monuments, rocks, temples, mantapas, forts, canals etc. After returning to class they discuss the meaning, time, significance etc. & know about the importance of heritage walk.

12. Comprehensive Exploration :

- ❖ The content of social science should be evidence based and logical. No conclusion will be possible without proof of evidence.

Interpretation :

- ❖ Interpretation on collected evidences are to objectively examined.

Integration :

- ❖ Many a time, the available information is not in order. One has to construct the truth objectively.

Presentation :

- ❖ The events proved through the above stages should reach students of social science.

institutes.aglasem.com
aglasem.com

13. India is a country with religious diversity. Different religious people are there in different parts of the nation. Equality of religions. All rules and regulations are free from religion in our nation.

14. ❖ Interpreting
    ❖ Exemplifying
    ❖ Classifying
    ❖ Summarising
    ❖ Inferring
    ❖ Comparing
    ❖ Explaining.

15. Importance of textbook :
    ❖ Good device for teachers to teach.
    ❖ Provides information, skills to the students
    ❖ Strengthens the experience of students in educational system
    ❖ It helps for self learning for both students and teachers.

16. Importance :
    ❖ Television telecasts educational program, research, literary information
    ❖ Helpful to know health, education, social service, political fields
    ❖ Helpful to students and teachers to take part in U.G.C. program.
    ❖ During leisure, students can learn educational, cultural, political, social events.

17. Advantages of achievement test :
    ❖ To know their real educational capabilities
    ❖ To compare one's own performance with other students
    ❖ To know which subject stream is suitable
    ❖ To know the areas where improvement is needed.

18. ❖ Suggested to have 1 : 35 ratio of students and teachers
    ❖ Difficult to evaluate of all the students activities
    ❖ It is not easy to involve all the students in learning
    ❖ The large classes lead to loss of time.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either of (a) or (b) them, each answer not exceeding *one* page. 5 × 8 = 40

19. a)
- ❖ Culture and heritage
- ❖ Literature
- ❖ Sculpture and architecture
- ❖ Human values
- ❖ Social life and behaviour
- ❖ Political history and behaviour
- ❖ Economic history
- ❖ Global history
- ❖ Religious history
- ❖ Local and national history.

OR

b) Importance :

- ❖ It helps in developing model personalities
- ❖ It inculcates human values
- ❖ It analyses and judges the present day values of life
- ❖ It controls social evils
- ❖ It develops social and political awareness
- ❖ It develops patriotism and love for nation
- ❖ Helps in promoting national integration.

institutes.aglasem.com

aglasem.com

20. a)
- ❖ There is a close relationship between the earth and people
- ❖ The earth is suitable planet for living
- ❖ We know various continents, nations, regions and their relation
- ❖ We can know the definite reason for the particular behaviour of few in particular situation.
- ❖ The inter relation of the earth and human can be known
- ❖ The relationship of flora and fauna with human being can be known
- ❖ The relief features like rivers, mountains, valleys and their relationship with human can be known

OR

b) Sources :

- ❖ Selectives of inscriptions
- ❖ Parts of books
- ❖ Facts/Stories related to history — events — understanding in different ways. Learning the importance of them to the present day situation.

  Student observes the evidences and learns/explains obtaining skills by logical & systematic study.

21. a) Adopting measures :

- ❖ Giving quality education by removing the differences of them, respecting the individual differences and keeping their abilities & expectations.
  1) Understanding inclusive class situation clearly
  2) Recognizing the learning importance of different students
  3) Respecting the presence of different learners in the classroom

institutes.aglasem.com

aglasem.com

4) Knowing that common lesson plan is suitable to all students

5) Obtaining the skill of preparing lesson plan for inclusive class

6) Obtaining the skill of evaluating different students by teaching them.

OR

b) Measures taken by teachers to improve learning :

- ❖ Preparation of audio/C.D. for the students who cannot read independently forming
- ❖ Multi-sensory experience
- ❖ Presenting learning concepts in small/micro systematic ways
- ❖ Revising the main topics /Repeating
- ❖ Deputing a mentor/facilitator to the needy students to help in reading and writing
- ❖ Using colour signs related to learning on the need base
- ❖ Such students should be made to sit near blackboard, teacher & peer learners
- ❖ Providing visual effects/experience to help to recall
- ❖ Providing learning atmosphere without noise
- ❖ Providing an opportunity to students to move in the classroom when it is required.

22. a)
- ❖ Specifying questions
- ❖ Proposing hypothesis
- ❖ Collecting and organising evidences & information
- ❖ Evaluating
- ❖ Concluding and generalizing.

OR

institutes.aglasem.com

aglasem.com

b)
- ❖ Identifying problems
- ❖ Defining and stating the problem
- ❖ Planning solution
- ❖ Executing solution found
- ❖ Evaluating the solution
- ❖ Listing and consolidating the benefits.

23. a) Materials to include in Social Science classroom :

- ❖ All textbooks related to higher education
- ❖ Computer and Internet facility
- ❖ Blackboard
- ❖ C.D.
- ❖ Projector
- ❖ Charts and stands
- ❖ O.H.P
- ❖ Panel Board
- ❖ Moving Board
- ❖ Epidiascope
- ❖ Tables for students to do project work
- ❖ Dish facility-Discovery history
- ❖ Coins-copper, silver, bronze
- ❖ Maps

OR

D.El.Ed.-II

institutes.aglasem.com

aglasem.com

b) Importance of Newspaper :

Newspapers relate the current affairs as well as new findings in history to the present

Students know the happenings around them.

Students develop positive opinions on social, political & technical developments that are published in newspaper.

Uses :

Newspapers are also useful while planning activities during the various phases of 5Es.

Students can learn History, Geography, Civics, Political, Business Studies by collecting information from newspapers Information related local, national, international can be used in classroom.

24. a) Major artforms :

- ❖ Social Science teachers should internalize various artforms.
- ❖ Teachers should have hold on the content
- ❖ The knowledge of various artforms and use them according to the level of students
- ❖ Presenting mono act/songs / drawings miming related to topics.
- ❖ Teachers should understand not only his taste & skills but also that of students
- ❖ Teachers should make use of drawing, painting, music, dance, drama — the forms of art
- ❖ Carton making, mask making, composition of songs, debates can be organised in the class.

OR

institutes.aglasem.com

aglasem.com

b) Major community resources :

- ❖ Geographical resources
- ❖ Historical resources
- ❖ Cultural resources
- ❖ Economic resources
- ❖ Government building
- ❖ Scientific resources
- ❖ Kinds of social control
- ❖ Human resources

25. a) Meaning & Objectives of Unit Test :

A short test given at the end of teaching unit is called unit test :

- ❖ Teaching — to know the effectiveness of learning
- ❖ To know the merits - demerits of learning
- ❖ To measure/assess the learning growth
- ❖ To help teachers to alter their plan for good results
- ❖ To motivate students
- ❖ To support students for self learning
- ❖ To plan for remedial teaching
- ❖ To use as a tool of teaching

OR

institutes.aglasem.com

aglasem.com

b) Values that are cultivated in Social Science :

- ❖ Patriotism
- ❖ Secularism
- ❖ Pride in India's heritage
- ❖ Civic consciousness
- ❖ Global citizenship
- ❖ Proper use of leisure
- ❖ Scientific temperament
- ❖ Gender equity
- ❖ Ethics of sustainability
- ❖ Non-violence
- ❖ To excel in all spheres
- ❖ To desert vices

26. a) Different ways of Objective Question Paper :

- ❖ Alternative response type
- ❖ Matching type
- ❖ Multiple choice type
- ❖ Completion type
- ❖ Analogy type
- ❖ Arrangement type
- ❖ Checklist
- ❖ Matrix
- ❖ Interpretative type
- ❖ Location type

institutes.aglasem.com

aglasem.com

Ex.

I. Fill in the blanks with suitable answer :

1. Brahmo Samaj was founded by ..... .

II. Four options are givens. Choose the correct one :

2. The biggest continent of the world is ..... .

a) Africa

b) Antarctica

c) Asia

d) Europe

III. Observe the relation of the first two words & answer the third one.

3. 1947 : Indian independence: : 1950 : .....

OR

b)
- ❖ Extra time may be provided as per needs of the child.
- ❖ Use of devices to be allowed as per the individual need of the child
- ❖ Flexibility in syllabus allocated for testing
- ❖ Use of technology, *E.g.* Computers, tape recorder, voice synthesizers

institutes.aglasem.com

aglasem.com

- Instructions and questions to be read out to students when needed
- Braille and Print size to be enlarged
- Timing of evaluation may be necessary where children are on specific regular medication
- Sign language can also be provided as option.

institutes.aglasem.com
aglasem.com